

УП1: 05-29-1-90/23
Сарајево, 31.01.2023.

На основу чл. 46. став (3) тачка д) и 49. ст. (1) и (2) Закона о комуникацијама („Службени гласник БиХ“, бр. 31/03, 75/06, 32/10 и 98/12), а у вези са чланом 41. Правилника о поступку рјешавања повреда услова дозвола и прописа Регулаторне агенције за комуникације („Службени гласник БиХ“, број 77/21), те чл. 5., 9., 13. и 32. Прегледа повреда и одговарајућих казни које изриче Регулаторна агенција за комуникације („Службени гласник БиХ“, број 18/17), рјешавајући по службеној дужности, у поступку против РТВ "БН" д.о.о. Бијељина - Телевизија БН ради утврђивања кршења одредби Кодекса о аудиовизуелним медијским услугама и медијским услугама радија („Службени гласник БиХ“, бр. 3/16 и 34/21), генерални директор Регулаторне агенције за комуникације доноси:

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. Утврђује се да је РТВ "БН" д.о.о. Бијељина - Телевизија БН прекршила члан 17. став (3) Кодекса о аудиовизуелним медијским услугама и медијским услугама радија.
2. За утврђено кршење из тачке 1. диспозитива овог рјешења изриче се новчана казна у износу од 5.000,00 KM (пет хиљада конвертибилних марака).
3. Налаже се РТВ "БН" д.о.о. Бијељина - Телевизија БН да на име учињеног прекршаја плати новчану казну у износу од 5.000,00 KM (пет хиљада конвертибилних марака), у року од 15 дана од дана пријема овог рјешења на рачун Регулаторне агенције за комуникације: 1610000033470055, код Raiffeisen bank dd Босна и Херцеговина.
4. У случају непоступања по налогу из тачке 3. диспозитива овог рјешења, дужник се обавезује да повериоцу, поред износа утврђеног главног дуга, исплати и законску затезну камату на износ главног дуга према Закону о висини стопе затезне камате, почев од дана извршности овог рјешења.
5. Носиоцу дозволе РТВ "БН" д.о.о. Бијељина - Телевизија БН ставља се на знање да свако поновљено кршење одредби релевантних правила и прописа Агенције може резултирати изрицањем строжије санкције.
6. Жалба не одлаже извршење овог рјешења.

О б р а з л о ж е њ е

Регулаторна агенција за комуникације (Агенција) примила је приговор гледатеља због, како се наводи, објаве снимака убиства младића које се десило у Бањалуци, а који је емитован у оквиру јутарњег програма РТВ "БН" д.о.о. Бијељина - Телевизија БН (ТВ БН) дана 3.12.2022. године. Агенција је, по службеној дужности, у складу са одредбом члана 30. Правилника о поступку рјешавања повреда услова дозвола и прописа Регулаторне агенције за комуникације (Правилник) провела прелиминарни поступак у оквиру којег је извршена анализа програма ТВ БН „Добро јутро Српска“ емитованог дана 03.12.2022. године, који је станица уредно доставила на захтјев Агенције.

Уз снимке ТВ БН је доставила и коментар на наводе иницијатора поступка у којем се наводи:

У циљу поштовања прописа и правила Кодекса о аудиовизуелним медијским услугама и медијским услугама радија Агенције, стајало је писано упозорење да је у питању узнемирујући снимак (снимак убиства (узнемирујући видео), што је водитељ и прочитao. Снимак које је емитован је лошијег квалитета, слабо видљив без икакве идентификације лица било којег од учесника догађаја који је током емитовања блурован, а за јавност је саопштена информација која је у том тренутку била доступна медијима од стране релевантних институција, а односи се на име лица које је подлегло повредама као и чињеницу која је саопштена из Полицијске управе да је истрага поводом овог немилог догађаја у току. Чињеница да је вијест која је емитована уз све мјере опреза које смо као медиј предузели и даље узнемирајућа као вијест која је саопштена гледаоцима, нам је сасвим јасна. Жао нам је због осjeћаја/доживљаја који је емитовањем овог видео снимка изазвао узнемирајућу реакцију код гледатељке која се обратила Агенцији, али сматрамо да би "у овом судјелу времену" требало да се указује на све немиле догађаје у нашем близјем или и ширем окружењу, уз наравно све мјере опреза које предузимамо приликом саопштавања. Сматрамо да и ми као медиј можемо реаговањем на исте, покушати код гледалаца да подигнемо ниво свијести реакцијом на све негативне појаве у друштву у циљу њиховог сузбијања. Сvakako, напомињемо још једном, није нам намјера узнемирање јавности него управо супротно, подизање свијести да се слично никоме и никада не додогodi.

Анализом предметног садржаја је утврђено да је у оквиру предметне емисије, емитован информативни програм "Јутарње вијести" у терминима од 07:00 и 08:00 сати у оквиру којих је емитована информација о убиству и снимак убиства младића у Бањалуци сљедећег садржаја: Водитељица: „Двадесетосмогодишњи младић Аријел Богдановић убијен је синоћ на бензинској пумпи у бањалучком насељу Борик у близини студентског дома. Беживотно тијело младића пронађено је у локви крви, а убиство су снимале безbjедносне камере. Упозоравамо да је снимак који је објављен на друштвеним тржесама и у више медија узнемирајућег садржаја. На снимку се види како несрћни младић пада, а затим га нападач седам пута убада ножем по цијелом тијелу. Предузимају се све мјере и радње на утврђивању чињеница, саопштено је из бањалучке полицијске управе, уз напомену да ће више информација бити познато накнадно, јер је истрага у току.“

У јутарњим вијестима од 07:00 часова, приказан је снимак убиства младића на којем се види како једна особа трчи за другом, при чему се прва особа спотиче и пада, а друга је сустиже и почиње наносити убоде, при чему је првих неколико убода замагљено, док су задња три замаха и убода приказани без техничке заштите. У наредном издању јутарњих вијести емитованом у термину од 08:00 часова, исти снимак убиства као и у вијестима у 07:00 часова емитован је двлапут.

Како је констатовано, ТВ БН, у информативном програму јутарњих вијести, пратећи актуелне информације, између осталог, информисала је и о бруталном убиству младића, што није спорно у контексту примјењивих одредби Кодекса о аудиовизуелним медијским услугама и медијским услугама радија (Кодекс). Цијенећи намјеру станице да, као медиј, реагује и покуша како наводи, да подигне ниво свијести реакцијом на све негативне појаве у друштву у циљу њиховог сузбијања, Агенција сматра да се исто могло постићи објављивањем саме информације о убиству, као и евентуалним додатним расправама на ову тему, али без емитовања снимка убиства, на којем се, неовисно од квалитета истог, јасно види сам чин убиства. Насупрот томе, приказивање сцена убиства које се додатно понавља у информативном програму од 08:00 часова, превазилази интерес јавности и нема јако уредничко оправдање првенствено због пијетета према жртви и поштовања према члановима породице и другим близким особама, што је, како је констатовано у конкретном случају занемарено.

Слиједом наведеног, Агенција је дошла до прелиминарног закључка да је истим причинљено потенцијално кршење члана 17. став (3) Заштита приватности Кодекса, због чега је дана

11.01.2023. године, издала и упутила ТВ БН Закључак о покретању поступка позивајући је да се изјасни на наводе о потенцијалном кршењу наведене одредбе Кодекса која гласи:

Члан 17.Заштита приватности

(3) *Код приказивања сцена насиља, посљедица насиља или природних катастрофа, настојат ће се направити равнотежа између информисања јавности и показивања саосјећања и ризика од сензационализма који би изазвао бол или могућност неоправданог нарушувања приватности.*

У изјашњењу ТВ БН, који је Агенција примила дана 24.01.2023. године, ТВ БН наводи: ...“још једном се изјашњавамо да снимак који смо пустили у оквиру информативне емисије апсолутно није имамо никакву конотацију која би се могла довести у везу са било каквим сензационализмом који би за намјеру имао изазвати бол или могућност неоправданог нарушувања приватности, како стоји у одредби Кодекса, члан 17. став 3) Заштита приватности. Нашиим дугогодишњим радом смо доказали да немамо потребу да се користимо непровјереним или сензационалистичким информацијама које би на било који начин могле да угрозе било појединца или групу људи. Трудимо се да избором вијести направимо равнотежу између информисања јавности и показивања саосјећања, као и обавезом нас као медија да информишемо јавност. На предметном снимку се издаљине „види неко дешавање“ или апсолутно није видљив предмет којим је извршено кривично дјело, није било сцена крви, као ни лице нити било који други сегмент где би било могуће препознавање лика било ког од учесника овог немилог догађаја. Дио информација који је саопштен гледаоцима је из провјерених извора, од стране званичних институција, у овом случају Полицијске управе (нпр. провјерена и саопштена информација: навођење предмета извршења кривичног дјела, што се гледајући снимак не може видjeti). Још једном напомињемо да нисмо имали намјеру да у било ком контексту било ког гледаоца нашег програма доведемо у стање узнемирености, и још једном подвлачимо да нам је жао због осјећаја који је приликом емитовања „спорног снимка“ и саопштавања ове информације изазвао реакцију наше гледатељке. Зато још једном подсећамо Агенцију да смо у циљу поштовања прописа и правила, Кодекса о аудиовизуелним медијским услугама и медијским услугама радија Агенције користили писано упозорење да је у питању узнемирајући снимак, иако снимак није експлицитан, нити се на њему види било који крупан детаљ (снимак убиства узнемирајући видео), што је водитељ и прочитао, да је снимак изузетно лош, да се не препознају лица- учесници немилог догађаја, не препознаје се предмет извршења кривичног дјела, да је све приказано „из даљине“ са сигурносне камере неког од објекта у близини. С тим у вези, закључујемо да ово не би требало бити предмет било каквог кажњавања, имајући у виду да се у самом видеу ништа није видјело што би могло иззврати бол који је гледатељка изнijела у свом допису, а свакако смо спремни да се о овом видео материјалу изјасне стручњаци у виду вјештачења спорног снимка и начина на који је саопштена јавности.“

Интерна комисија Агенције састала се 30.01.2023. године и расправљала о овом случају, о чему је сачињен записник.

У вези са изјашњењем станице да предметни снимак није имао никакву конотацију која би се могла довести у везу са било каквим сензационализмом који би за намјеру имао иззврати бол или могућност неоправданог нарушувања приватности, Агенција подсећа да се у Закључку о покретању поступка, не говори о сензационалистичком извјештавању него о неоправданом нарушувању приватности као посљедици уредничке одлуке да емитује предметни снимак. С тим у вези, наводи станице да „...на предметном снимку се издаљине „види неко дешавање“ или апсолутно није видљив предмет којим је извршено кривично дјело, није било сцена крви, као ни лице нити било који други сегмент где би било могуће препознавање лика било ког од учесника овог немилог догађаја...“ не могу се прихватити као оправдавајући, имајући у виду чињеницу да се у садржају прилога, између остalog, наводи: „Двадесетосмогодишњи младић Аријел Богдановић убијен је синоћ на бензинској пумпи у бањалучком насељу Борик у близини студентског дома. Беживотно тијело младића пронађено је у локви крви, а убиство су снимале

безбједносне камере... На снимку се види како несретни младић пада, а затим га нападач седам пута убада ножем по цијелом тијелу..”, чиме се директно указује на идентитет жртве и повезује се са снимком који прати наведени садржај. Без обзира, дакле, на квалитет снимка и чињеницу да на истом нису видљиви детаљи попут крви и убојитог предмета, неупитно је да је на истом приказан чин убиства на начин да су препознатљиви сви кораци тог чина, као и радња у целини, те да је, у комбинацији са осталим информацијама које су пренесене у прилогу, идентитет жртве недвосмислено познат иако се на самом снимку његов лик не разазнаје. Уважавајући чињеницу да је ТВ БН као медиј у обавези да извјештава јавност о свим актуелним догађајима укључујући и наведени, Агенција сматра да у конкретном случају, нема јаког уредничког оправдања за емитовање предметног снимка којим би чланови породице и друге блиске особе требале бити изложене поновној патњи проживљавања страдања члана породице или блиске особе.

Обавеза информисања на коју се станица позива, могла се постићи и постигла се саопштавањем релевантних информација: „...из пројењених извора, од стране званичних институција, у овом случају Полицијске управе...“ како станица наводи, док приказивање снимка убиства, како је констатовано, превазилази интерес јавности и задире у сферу неоправданог нарушавања приватности. Тврђа да није постојала намјера: „...да у било ком контексту било ког гледаоца нашег програма доведемо у стање узнемирености..“ што се може правдати писаним упозорењем о узнемирајућим снимцима, које је станица емитовала приликом емитовања истих. Агенција сматра да је у овом случају, неовисно од примјењене мјере упозорења за публику, дошло до уредничког пропуста због одлуке да се овај снимак емитује, како због пијетета према жртви и поштовања према члановима породице и другим блиским особама, тако и до узнемирања шире јавности емитовањем предметних снимака што је довело до кршења члана 17. став 3. Кодекса.

Спремност станице да се о снимку изјасне стручњаци у виду вјештачења спорног снимка и начина на који је саопштена јавност, како наводи, нема основа због чињенице да Агенција не оспорава валидност самог снимка нити начин на који је снимак емитован у смислу примјене писаног упозорења о узнемирујућим снимцима, већ је у поступку констатовано да је станица емитовањем спорног снимка без јаког уредничког оправдања нарушила равнотежу између потребе да се информише јавност и покаже саосjeћање према жртви и породици жртве на рачун неоправданог нарушавања приватности.

С обзиром на наведено, те констатацију да је ТВ БН прекршила члан 17. ст. (3) *Заштита приватности* Кодекса, Интерна комисија Агенције, приликом одређивања казне, водила се примјеном правила прописаних Прегледом повреда и одговарајућих казни које изриче Регулаторна агенција за комуникације (Преглед повреда) којим се прописује:

- (члан 5. Прегледа повреда) *да је сврха кажњавања, између осталог, обезбеђење поштивања Закона и прописа РАК-а, заштита јавног интереса као и утицај на почињиоца, као и на остале, да убудуће не чине кришења.*
- (члан 9. Прегледа повреда) *да се новчана казна изриче у одређеном износу, који мора бити у границама прописаним Законом и овим Прегледом.*
- (члан 13. став (1) Прегледа повреда) *да ће се кришитељу одредити казна у границама које су прописане овим Прегледом за то кришење, имајући у виду сврху кажњавања и узимајући у обзир све околности које утичу да казна буде мања или већа (олакшавајуће и отежавајуће околности). А нарочито: одговорност кришитеља, побуде из којих је кришење учињено, тежину повреде, околности под којима је кришење учињено, понашање кришитеља након извршеног кришења, као и друге околности које су од значаја за одређивање казне. У ставу (2) истог члана се прописује да ће код одређивања казне за поновољено кришење посебно ће сеузети у обзир да ли је раније дјело исте врсте као и ново дјело, да ли су оба дјела учињена из истих побуда и колико је времена протекло од раније извршеног кришења.*
- (члан 32. Прегледа повреда) *да ће за кришење одредби које се односе на заштиту приватности изрећи новчана казна у распону од 2.000,00KM до 75.000,00KM.*

Кршење члана 17. *Заштита приватности* Кодекса представља озбиљну повреду Кодекса, о чему говори и чињеница да је за ову повреду Прегледом предвиђена значајна новчана казна. Имајући у виду сврху одредбе која је усмјерена на заштиту приватности као основног људског права, због чега је нарушавање приватности дозвољено само у изузетним случајевима, доказаног јавног интереса, у конкретном случају је констатовано да емитовање спорног снимка превазилази јавни интерес и задире у сферу неоправданог нарушавања приватности, што је супротно члану 17. става (3). Кодекса, те је оцијењено да је за кршење наведене одредбе неопходно изрећи новчану казну.

Приликом одмјеравања висине казне узета је у обзир сврха кажњавања у смислу утицаја на починиоца, као и на остale, да убудуће не чине кршења као и отежавајуће и олакшавајуће околности, те понашање кршитеља након извршеног кршења. Наиме, имајући у виду да је утврђено да је јавност добила све потребне информације о догађају и без емитовања предметног снимка самог чина убиства те је посљедично наведеном емитовањем, а посебно понављањем предметног снимка, дошло до нарушавања равнотеже између потребе информисања јавности и приказивања снимака посљедица насиља која без сумње доводи у питање пијетет према жртви и изазива бол чланова породице на штету права на приватност, оцијењено је да је у конкретном случају неопходно изрећи новчану казну као у тачки 2. диспозитива овог рјешења, што је у оквиру распона како је одређено чланом 32. Прегледа повреда.

Према члану 277. став (1) и члану 278. став (1) Закона о облигационим односима, дужник који је закасни са испуњењем новчане обавезе, поред главнице, дугује и затезну камату, независно од тога да ли је повјерилац претрпио било какву штету због дужниковог кашњења.

Интерна комисија Агенције доставила је записник генералном директору, који је исти прихватио.
Узимајући у обзир све напријед наведено ријешено је као у диспозитиву.

Упутство о правном лијеку: Жалба против овог рјешења може се изјавити Вијећу Агенције у року од 15 дана од дана пријама Рјешења. У смислу члана 47. става 2. Закона о комуникацијама, жалба не одлаже извршење Рјешења. На жалбу се плаћа такса од 10,00 KM по Тар. броју 2. Тарифе административних такси ("Службени гласник БиХ", бр. 16/02, 19/02, 43/04, 8/06, 76/06, 76/07, 3/08, 42/08, 3/10, 98/12, 15/14, 78/14, 32/17, 53/17 и 62/17).

Прилог: Образац за уплату административне таксе

Генерални директор

Драшко Милиновић

- Доставити :
1. Телевизија БН
 2. Сектор опћих и правних послова
 3. у спис